

Teismo praktikos rinkinys

Byla C-413/15

**Elaine Farrell
prieš
Alan Whitty ir kt.**

(*Supreme Court* (Airija) prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teisės aktų derinimas – Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas – Direktyva 90/232/EEB – 1 straipsnis – Atsakomybe už visiems keleiviams, išskyrus vairuotoją, padarytus kūno sužalojimus – Privalomasis draudimas – Tiesioginis veikimas – Direktyva 84/5/EEB – 1 straipsnio 4 dalis – Organizacija, įpareigota atlyginti turtui arba fiziniam asmeniui nenustatyta ar neapdrausta transporto priemone padarytą žalą – Galimybė remtis direktyva prieš valstybę – Sąlygos, kuriomis organizacija, kurios veiklą reglamentuoja privatinė teisė, gali būti laikoma valstybės vardu veikiančiu subjektu, prieš kurį galima remtis galinčiomis būti tiesioginio veikimo direktyvos nuostatomis“

Santrauka – 2017 m. spalio 10 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimas

1. *Institucijų aktai – Direktyvos – Tiesioginis veikimas – Organizacija, kuriai, nepaisant jos teisinės formos, viešosios valdžios institucijos aktu buvo pavesta teikti, šiai institucijai kontroliuojant, viešąsias paslaugas, arba turinti specialius įgaliojimus – Šių sąlygų alternatyvus pobūdis*

(*SESV 288 straipsnis*)

2. *Teisės aktų derinimas – Automobilių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas – Direktyva 84/5 – Kompensacija už žalą, kuri buvo sukelta nenustatyta arba nepakankamai apdrausta transporto priemone – Valstybės narės organizacijos, kurios veiklą reglamentuoja privatinė teisė, įpareigotos atlyginti tokią žalą, įsteigimas – Galimybė privatiems asmenims prieš tokią organizaciją remtis tiesioginio veikimo direktyvos nuostatomis*

(*SESV 288 straipsnis; Tarybos direktyvos 84/5, iš dalies pakeistos Direktyva 90/232, 1 straipsnio 4 dalis*)

1. SESV 288 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad juo pačiu neatmetama galimybė, jog prieš subjektą, kuris neturi visų 1990 m. liepos 12 d. Sprendimo *Foster ir kt.* (C-188/89, EU:C:1990:313) 20 punkte nurodytų požymių, siejamų su pateiktais to sprendimo 18 punkte, galima remtis galinčiomis būti tiesioginio veikimo direktyvos nuostatomis.

Minėtas 20 punktas iš tiesų turi būti aiškinamas atsižvelgiant į to paties sprendimo 18 punktą, kuriame Teisingumo Teismas pažymėjo, kad privatus asmuo gali remtis tokiomis nuostatomis prieš organizacijas arba kitus subjektus, kurie yra arba pavaldūs valstybės institucijai arba jos kontroliuojami, arba turi specialių įgaliojimų, kurie viršija suteikiamus pagal privačių asmenų tarpusavio santykiams taikomas teisės normas. Taigi, kaip iš esmės savo išvados 53 ir 77 punktuose pažymėjo generalinė advokatė, sąlygos, pagal kurias aptariama organizacija atitinkamai turi būti

pavaldi valstybės institucijai arba jos kontroliuojama ir turėti specialius įgaliojimus, palyginti su tais, kurie viršija suteikiamus pagal privačių asmenų tarpusavio santykiams taikomas teisės normas, negali būti kumuliacinės (šiuo klausimu žr. 1997 m. gruodžio 4 d. Sprendimo *Kampelmann ir kt.*, C-253/96–C-258/96, EU:C:1997:585, 46 ir 47 punktus ir 2006 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *Vassallo*, C-180/04, EU:C:2006:518, 26 punktą).

(žr. 27–29 punktus, rezoliucinės dalies 1 punktą)

2. Prieš organizaciją, kurios veiklą reglamentuoja privatinė teisė, kuriai valstybė narė patikėjo su viešuoju interesu susijusį uždavinį, kaip antai tą, kuris yra neatsiejamas nuo valstybės narės 1983 m. gruodžio 30 d. Tarybos direktyvos 84/5/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo įgyvendinimu, suderinimo, iš dalies pakeistos 1990 m. gegužės 14 d. Tarybos Trečiąja direktyva 90/232/EB, 1 straipsnio 4 dalyje nustatyto įpareigojimo, ir kuri pagal įstatymą šiuo tikslu turi specialius įgaliojimus, kaip antai teisę nustatyti draudikams, vykdančioms transporto priemonių draudimo veiklą atitinkamos valstybės narės teritorijoje, kad jie taptų jos nariais ir ją finansuotų, galima remtis galinčiomis būti tiesioginio veikimo direktyvos nuostatomis.

(žr. 42 punktą, rezoliucinės dalies 2 punktą)